

Hubička v Ostravě je naivistická a prostonárodní

[Karla Hofmannová](#), 27.09.2021 18:37

Národní divadlo moravskoslezské uvedlo Smetanovu *Hubičku* v neotřelém a svěžím podání. I přes nečekanou změnu představitelky role Vendulky se představení udrželo na vysoké úrovni a v hravém duchu.

Témata: [František Zahradníček](#) [Jakub Kopecký](#) [Jiří Nekvasil](#) [Jiří Rajniš](#) [Josef Škarka](#) [Jurij Galatenko](#) [Lívía Obručník](#) [Vénosová Lucie](#) [Hilscherová Lucie](#) [Kaňková Martin](#) [Šrejma](#)
Národní divadlo moravskoslezské SEZ Smetanova Litomyšl TV Noe

<https://operaplus.cz/hubicka-v-ostrove-je-naivisticka-a-prostonarodni/>

Bedřich Smetana: *Hubička*, Divadlo Antonína Dvořáka v Ostravě (zdroj Národní divadlo moravskoslezské)

Na opery Bedřicha Smetany jsme si zvykli nazírat jako na důstojné a závažné pilíře naší národní hudební existence. Jakoby se měla eliminovat jejich hravost a snaha pobavit. Už v názvu je skladatelova opera *Hubička* nazvána jako „prostonárodní“ a je otázkou, co je tím myšleno. V Ostravě vsadili na poetičnost naivního divadla a pokusili se vrátit *Hubičce* její půvab a veselost.

Když Bedřich Smetana jednou v Praze na Národní třídě potkal libretistku opery, slavnou spisovatelku Elišku Krásnohorskou, křičel prý na ni přes celou ulici „...já jsem tak šťastný, že jste mi tu Hubičku dala...“. Kolemjdoucí jistě netušili, že se jedná o operu, kterou Smetana tehdy psal. A nadšení je na hudbě určitě znát. Hravost a půvab, melodičnost, jednoduchost melodií i harmonie, rytmus, který vychází z české lidové hudby. A přesto je tu slyšet precizní zpracování, dramatická i harmonická šíře a polyfonní zpracování ansámblových čísel.

Režie nového provedení se ujal **Jiří Nekvasil**. Jeho režie jsou proslulé nápaditostí a funkčností, přičemž zachovává smysl děje i vztahů a nehledá modernizaci za každou cenu. Uvědomil si zřejmě, že k této opeře není možné přistoupit realisticky ani historicky a hledal cestu, jak operu ozvláštnit. Uchýlil se k naivnímu divadlu a vedle reálného zpracování vážných a dojemných scén vyhmátl drobné detaily, ze kterých udělal ornamenti. Netrápí ho zastaralost významu, že dívka z pověřivosti nechce dát hubičku chlapci před svatbou. Prostě mu ji nechce dát – přestože po něm léta marně touží, přesto, že chce být zodpovědná vůči pozůstalému miminku. Tady je režie zcela vážná, poetická a přesvědčivá. A mužské ego reaguje po staletí stejně, tedy vzdorem, což dělá operu nadčasovou. A je tu prostor i pro nadsázku a humor, který ctí libreto a je vkusný.

Scéna **Jakuba Kopeckého** je v základu modrošedá, neutrální, podlaha sešikmená, připomínající obrovský stůl, kolem kterého jsou stylizovaně vyřezávané židle. A najednou to není stůl, ona je to podlaha a všichni se na ní představují publiku. V dalších jednáních jsou místo stolu podélné lavice, mezi kterými jsou uličky, kterými se probíhá a účinkující zvedají poklony, vedoucí někam do podzemí. Mostek nad scénou je kopec, ze kterého je vidět do údolí. Pašíři (pašeráci), kteří se tu schovávají, si svým vzhledem nezadají s loupežníky z Mrazíka. Sluníčko, které nejprve drží malá holčička jako velký žlutý nafukovací balón a pak ho druhá, už jako velký žlutý gymnastický míč, veze na vozíku přes celou scénu, je líbezný nápad. Také zpívající skřivánek na niti, který spíš vypadá jako holub poskládaný z papíru, a který se vznáší na dlouhé holi na niti nad Barčou, vyvolá úsměv na každé tváři. Vrcholem naivismu je voják – spíš vojáček ze stavebnice – oblečený do barevného celuloidu, toporný a úlisný, toužící kupodivu jen po hruškách. Kostýmy **Simony Rybákové** jsou nenásilné a prosté, o to víc vynikne bohatá zástěra Vendulky, představující ji jako nevěstu. Jinak představení vévodí jednoduchost a funkčnost.

Operu ovšem dělá především hudba, orchestrální part a pěvci. Dirigentem je **Marek Šedivý** a sbormistrem **Jurij Galatenko**. Orchester hraje plně a měkce, syté barvy instrumentace se pojí s hlasy sólistů a dirigent dbá na dynamickou gradaci.

Inscenace má již od počátku rušný osud. Měla několik předpremiér, 10. a 12. června 2021 v Divadle Antonína Dvořáka, on-line premiéru 1. července 2021 na **TV NOE** a vzápětí 10. července zazněla na **Smetanově Litomyšli**. Skutečná premiéra byla ohlášena na 23. září a druhá premiéra zazněla 25. září 2021.

Shodou náhod jsem měla možnost navštívit až druhou premiéru. Stále trvala slavnostní nálada, možná i proto, že byl představení přítomen ministr kultury Lubomír Zaorálek a primátor Tomáš Macura. Bez všech oficialit a spíš inkognito. Role Vendulky se ujala sopranistka **Lívia Obručník Vénosová**. Pěvkyně vládne objemným plným, temněji zabarveným sopránem a roli Vendulky si užívala naplno. Martin Šrejma se projevil jako zodpovědný a inteligentní pěvec, který zná své možnosti a limity a přísně si hlídal techniku i dynamiku. Jeho tenor je příjemný a otevřený, ale poněkud subtilnější, takže vedle Vendulky

občas dostatečně nevyňikal. Je třeba ocenit jeho sebekázeň, že se nenechal strhnout k forzi a že svého Lukáše zazpíval kultivovaně a s příjemným témbrem.

Hlasové výkony sólistů byly velmi vyrovnané, dobře se nesly a herecky byly přesvědčivé. Otce Vendulky zpíval **František Zahradníček** příjemným basem, švagr Tomeš byl v podání **Jiřího Rajniše** razantní a sympatický, starého pašíře Matouše ztělesnil **Josef Škarka**, který koketoval se starou tetou Martinkou. Tu zpívala sytým mezzosopránem s dobrou dikcí **Lucie Hilscherová** a roli Barče si zahrála s mladistvým elánem jako dobromyslné třeštidlo **Lucie Kaňková**. Skřiváncí píseň v jejím podání skutečně zářila a rozjasnila celou inscenaci.

Inscenace *Hubičky* na jevišti Divadla Antonína Dvořáka obohatila repertoár Národního divadla moravskoslezského o nabídku, která jistě divadlu přinese ohlas a zájem návštěvníků.

Bedřich Smetana: Hubička – 2. premiéra 25. 9. 2021

25. září 2021 v 18:30 hodin

Národní divadlo moravskoslezské, Divadlo Antonína Dvořáka

Obsazení:

Vendulka: Lívia Obručník Vénosová

otec Paloucký: František Zahradníček

Lukáš: Martin Šrejma

pašíř Matouš: Josef Škarka

teta Martinka: Lucie Hilscherová

Barče: Lucie Kaňková

švagr Tomeš: Jiří Rajniš

strážník: Václav Čížek

Jitřenka: Karolína Beňová, Zuzana Smrčková

režie: Jiří Nekvasil

dirigent: Marek Šedivý

sbormistr: Jurij Galatenko

kostýmy: Simona Rybáková